

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

Інститут **КНІТ**
Кафедра **ПЗ**

ЗВІТ

До лабораторної роботи №3

З дисципліни: *“Безпека програм та даних”*

На тему: *“Створення програмного засобу для забезпечення
конфіденційності інформації”*

Лектор:
доцент каф. ПЗ
Сенів М. М.

Виконав:
ст. гр. ПЗ-43
Лесневич Є. Є.

Прийняв:
ст. викладач каф. ПЗ
Угриновський Б. В.

«_____»_____2024 р.

Σ =_____

Львів – 2024

Тема роботи: створення програмного засобу для забезпечення конфіденційності інформації.

Мета роботи: ознайомитись з методами криптографічного забезпечення конфіденційності інформації, навчитись створювати комплексні програмні продукти для захисту інформації з використанням алгоритмів симетричного шифрування, хешування та генераторів псевдовипадкових чисел.

Теоретичні відомості

RC5 – це алгоритм симетричного шифрування, розроблений Роном Райвестом в середині 90-х років. При розробці RC5 ставилась задача досягнення наступних характеристик.

- Придатність для апаратної та програмної реалізації. В RC5 використовуються тільки елементарні обчислювальні операції, які зазвичай застосовуються в мікропроцесорах.

- Швидкість виконання. RC5 є простим алгоритмом, що працює з даними розміром в машинне слово. Усі основні операції передбачають також роботу з даними довжиною в слово.

- Адаптованість до процесорів з різною довжиною слова. Довжина слова в бітах є параметром RC5 – при зміні довжини слова змінюється сам алгоритм.

- Змінна кількість раундів. Кількість раундів є другим параметром RC5. Цей параметр дозволяє вибрати оптимальне співвідношення необхідної швидкості роботи і вимог до ступеня захисту.

- Змінна довжина ключа. Довжина ключа є третім параметром RC5. Як і в попередньому випадку, цей параметр дозволяє знайти прийнятний компроміс між швидкістю роботи та необхідним рівнем безпеки.

- Простота. Структура RC5 дуже проста не тільки для реалізації, але й для оцінки її криптоаналітичної стійкості.

- Низькі вимоги до пам'яті. Низькі вимоги до пам'яті роблять RC5 придатним для використання в смарт-картах та інших подібних пристроях з обмеженим об'ємом пам'яті.

- Високий ступінь захисту. RC5 покликаний забезпечити високий ступінь захисту за умови вибору відповідних значень параметрів. 17

- Залежність циклічних зсувів від даних. В RC5 використовуються циклічні зсуви, величина яких залежить від даних, що повинно підвищувати криптоаналітичну стійкість алгоритму.

Алгоритм RC5 вбудований в багатьох основних продуктах компанії RSA Data Security Inc., включаючи BSAFE, JSAFE та S/MAIL.

Завдання до виконання роботи

Згідно до варіанту, наведеного в таблиці, створити прикладну програму для шифрування інформації за алгоритмом RC5.

Програма повинна отримувати від користувача парольну фразу і, на її основі, шифрувати файли довільного розміру, а результат зберігати у вигляді файлу з можливістю подальшого дешифрування (при введенні тієї самої парольної фрази).

Для перетворення парольної фрази у ключ шифрування використати алгоритм MD5, реалізований в лабораторній роботі № 2 – ключем шифрування повинен бути хеш парольної фрази. Якщо згідно варіанту довжина ключа становить 64 біти, беруться молодші 64 біти хешу; якщо довжина ключа повинна бути 256 бітів, то хеш парольної фрази стає старшими 128 бітами, а молодшими є хеш від старших 128 бітів (тобто, позначивши парольну фразу через P , отримаємо $K=H(H(P))\parallel H(P)$). Для забезпечення можливості роботи створеного програмного продукту з відкритим текстом довільної довжини, програмну реалізацію здійснити в режимі RC5-CBC-Pad. В якості вектора ініціалізації (IV) використати генератор псевдовипадкових чисел, реалізований в лабораторній роботі № 1. Для кожного нового шифрованого повідомлення слід генерувати новий вектор ініціалізації. Вектор ініціалізації зашифровується в режимі ECB і зберігається в першому блоці зашифрованого файлу.

У звіті навести протокол роботи програми та зробити висновки про поєднання різних криптографічних примітивів для задач захисту інформації.

Індивідуальне завдання

Варіант 10

№ варіанту	Довжина слова (w), біт	Кількість раундів (r)	Довжина ключа (b), байт
1.	16	8	16
2.	32	12	16
3.	64	16	32
4.	16	20	16
5.	32	8	32
6.	64	12	8
7.	16	16	8
8.	32	20	16
9.	64	8	32
10.	16	12	16
11.	32	16	8
12.	64	20	16
13.	16	8	32
14.	32	12	32
15.	64	16	16
16.	16	20	8
17.	32	8	8
18.	64	12	16
19.	16	16	32
20.	32	20	32
21.	64	8	16
22.	16	12	8
23.	32	16	32
24.	64	20	8
25.	16	8	8

Рис. 1 Індивідуальне завдання

Код алгоритму

```
namespace Lab01GUI.Services.Implementation;

using Interfaces;
using System;
using System.Text;

public class RC5_CBC_PadService
{
    private readonly IMD5Service _md5;
    private readonly IRandomNumberGeneratorService _pseudoRandomGenerator;

    private readonly int _wordLengthInBytes;
    private readonly int _wordLengthInBits;
    private readonly ulong _wordBytesUsage;
    private readonly ulong _arrP;
    private readonly ulong _arrQ;
    private readonly int _numberOfRounds;
    private readonly int _secretKeyLengthInBytes;
    private ulong[] _s;

    public RC5_CBC_PadService(WordLength wordLength, int numberOfRounds, int secretKeyLengthInBytes)
    {
        _md5 = new MD5Service();
        _pseudoRandomGenerator = new RandomNumberGeneratorService();

        _wordLengthInBits = wordLength.Length;
        _wordLengthInBytes = wordLength.Length / 8;
        _wordBytesUsage = wordLength.BytesUsage;
        _arrP = wordLength.P;
        _arrQ = wordLength.Q;
        _numberOfRounds = numberOfRounds;
        _secretKeyLengthInBytes = secretKeyLengthInBytes;
        _s = [];
    }

    public byte[] Encrypt(byte[] message, string password)
    {
        _s = GenerateArrayS(password);

        byte[] extendedMessage = AddMessagePadding(message);
        ulong[] words = SplitArrayToWords(extendedMessage);
        byte[] result = new byte[_wordLengthInBytes * 2 + extendedMessage.Length];

        // Calculate IV
        ulong[] iv = GenerateIv();
        byte[] ivArr = new byte[_wordLengthInBytes * 2];
        Array.Copy(UlongToByteArray(iv[0]), 0, ivArr, 0, _wordLengthInBytes);
        Array.Copy(UlongToByteArray(iv[1]), 0, ivArr, _wordLengthInBytes, _wordLengthInBytes);
        byte[] encryptedIv = EncryptEcb(ivArr);
        Array.Copy(encryptedIv, 0, result, 0, encryptedIv.Length);

        ulong preA = iv[0];
        ulong preB = iv[1];

        for (int i = 0; i < words.Length; i += 2)
        {
            ulong wordA = words[i] ^ preA;
            ulong wordB = words[i + 1] ^ preB;

            ulong[] twoWordsEncrypted = EncryptTwoWords(wordA, wordB);

            Array.Copy(UlongToByteArray(twoWordsEncrypted[0]), 0, result, ivArr.Length + i *
                _wordLengthInBytes, _wordLengthInBytes);
            Array.Copy(UlongToByteArray(twoWordsEncrypted[1]), 0, result, ivArr.Length + (i + 1) *
                _wordLengthInBytes, _wordLengthInBytes);

            preA = twoWordsEncrypted[0];
            preB = twoWordsEncrypted[1];
        }

        return result;
    }

    public byte[] Decrypt(byte[] message, string password)
    {
        _s = GenerateArrayS(password);

        // Calculate IV
        byte[] ivArr = new byte[_wordLengthInBytes * 2];
        Array.Copy(message, 0, ivArr, 0, ivArr.Length);
        byte[] decryptedIv = DecryptEcb(ivArr);
        byte[] ivA = new byte[_wordLengthInBytes];
        byte[] ivB = new byte[_wordLengthInBytes];
        Array.Copy(decryptedIv, 0, ivA, 0, _wordLengthInBytes);
```

```

        Array.Copy(decryptedIv, _wordLengthInBytes, ivB, 0, _wordLengthInBytes);

        ulong preA = ByteArrayToUlong(ivA);
        ulong preB = ByteArrayToUlong(ivB);

        // Resolve message
        byte[] messageWithoutIv = new byte[message.Length - _wordLengthInBytes * 2];
        Array.Copy(message, _wordLengthInBytes * 2, messageWithoutIv, 0, message.Length - _wordLengthInBytes *
2);

        int extendedMessageLength = (messageWithoutIv.Length / _wordLengthInBytes + messageWithoutIv.Length %
_wordLengthInBytes);
        extendedMessageLength += extendedMessageLength % 2;
        extendedMessageLength *= _wordLengthInBytes;

        byte[] extendedMessage = new byte[extendedMessageLength];
        Array.Copy(messageWithoutIv, 0, extendedMessage, 0, messageWithoutIv.Length);

        ulong[] words = SplitArrayToWords(extendedMessage);
        byte[] result = new byte[extendedMessage.Length];

        for (int i = 0; i < words.Length; i += 2)
        {
            ulong[] twoWordsDecrypted = DecryptTwoWords(words[i], words[i + 1]);

            twoWordsDecrypted[0] ^= preA;
            twoWordsDecrypted[1] ^= preB;

            Array.Copy(UlongToByteArray(twoWordsDecrypted[0]), 0, result, i * _wordLengthInBytes,
_wordLengthInBytes);
            Array.Copy(UlongToByteArray(twoWordsDecrypted[1]), 0, result, (i + 1) * _wordLengthInBytes,
_wordLengthInBytes);

            preA = words[i];
            preB = words[i + 1];
        }

        return RemoveMessagePadding(result);
    }

    private ulong[] GenerateArrayS(string password)
    {
        byte[] arrK = GenerateSecretKey(password);
        ulong[] arrL = SplitArrayToWords(arrK);
        ulong[] arrS = InitArrayS();

        int i = 0;
        int j = 0;
        ulong a = 0;
        ulong b = 0;
        int t = Math.Max(arrL.Length, 2 * _numberOfRounds + 2);

        for (int s = 1; s < t * 3; s++)
        {
            arrS[i] = ((arrS[i] + a + b) << 3) & _wordBytesUsage;
            a = arrS[i];
            i = (i + 1) % t;

            arrL[j] = ((arrL[j] + a + b) << (int)(a + b)) & _wordBytesUsage;
            b = arrL[j];
            j = (j + 1) % arrL.Length;
        }

        return arrS;
    }

    private byte[] GenerateSecretKey(string password)
    {
        byte[] hash = _md5.GetHash(Encoding.UTF8.GetBytes(password));

        if (hash.Length > _secretKeyLengthInBytes)
        {
            byte[] result = new byte[_secretKeyLengthInBytes];
            Array.Copy(hash, hash.Length - _secretKeyLengthInBytes, result, 0, _secretKeyLengthInBytes);
            return result;
        }

        if (hash.Length < _secretKeyLengthInBytes)
        {
            byte[] result = new byte[_secretKeyLengthInBytes];
            for (int i = 0; i < _secretKeyLengthInBytes / hash.Length + _secretKeyLengthInBytes %
hash.Length; i++)
            {
                Array.Copy(hash, 0, result, _secretKeyLengthInBytes - (i + 1) * hash.Length,
                    Math.Min(_secretKeyLengthInBytes - (i + 1) * hash.Length, hash.Length));
                hash = _md5.GetHash(hash);
            }
        }
    }

```

```

        }

        return result;
    }

    return hash;
}

private ulong[] SplitArrayToWords(byte[] byteArray)
{
    int numberOfWords = byteArray.Length / _wordLengthInBytes + byteArray.Length % _wordLengthInBytes;
    ulong[] wordList = new ulong[numberOfWords];

    for (int i = 0; i < numberOfWords; i++)
    {
        int offset = i * _wordLengthInBytes;
        int numberOfBytes = Math.Min(_wordLengthInBytes, byteArray.Length - offset);

        byte[] value = new byte[_wordLengthInBytes];
        Array.Copy(byteArray, offset, value, 0, numberOfBytes);

        wordList[i] = ByteArrayToUlong(value);
    }

    return wordList;
}

private ulong ByteArrayToUlong(byte[] byteArray)
{
    ulong value = 0L;
    int offset = 0;

    foreach (byte b in byteArray)
    {
        value += (ulong)(b & 0xFF) << offset;
        offset += 8;
    }

    return value;
}

private byte[] UlongToByteArray(ulong value)
{
    byte[] byteArray = new byte[_wordLengthInBytes];

    for (int i = 0; i < byteArray.Length; i++)
    {
        byteArray[i] = (byte)(value & 0xFF);
        value >>= 8;
    }

    return byteArray;
}

private ulong[] InitArrayS()
{
    ulong[] arrS = new ulong[2 * _numberOfRounds + 2];
    arrS[0] = _arrP;

    for (int i = 1; i < arrS.Length; i++)
    {
        arrS[i] = (arrS[i - 1] + _arrQ) & _wordBytesUsage;
    }

    return arrS;
}

private byte[] AddMessagePadding(byte[] message)
{
    if (message.Length % (_wordLengthInBytes * 2) == 0)
    {
        return message.ToArray();
    }

    int bytesToAdd = _wordLengthInBytes * 2 - message.Length % (_wordLengthInBytes * 2);
    byte[] result = new byte[message.Length + bytesToAdd];
    Array.Copy(message, 0, result, 0, message.Length);

    for (int i = 0; i < bytesToAdd; i++)
    {
        result[message.Length + i] = (byte)bytesToAdd;
    }

    return result;
}

```

```

private byte[] RemoveMessagePadding(byte[] message)
{
    byte lastByte = message[^1];

    for (int i = 0; i < lastByte; i++)
    {
        if (message[message.Length - 1 - i] != lastByte)
        {
            return message;
        }
    }

    byte[] messageWithoutPadding = new byte[message.Length - lastByte];
    Array.Copy(message, 0, messageWithoutPadding, 0, messageWithoutPadding.Length);

    return messageWithoutPadding;
}

private ulong LoopLeftShift(ulong value, ulong bits)
{
    bits %= (uint)_wordLengthInBits;

    ulong copyValue = value;

    value <<= (int)bits;
    value &= _wordBytesUsage;

    copyValue >>= (int)((uint)_wordLengthInBits - bits);
    copyValue &= _wordBytesUsage;

    return value | copyValue;
}

private ulong LoopRightShift(ulong value, ulong bits)
{
    bits %= (uint)_wordLengthInBits;

    ulong copyValue = value;

    value >>= (int)bits;
    value &= _wordBytesUsage;

    copyValue <<= (int)((uint)_wordLengthInBits - bits);
    copyValue &= _wordBytesUsage;

    return value | copyValue;
}

private ulong[] EncryptTwoWords(ulong a, ulong b)
{
    a = (a + _s[0]) & _wordBytesUsage;
    b = (b + _s[1]) & _wordBytesUsage;

    for (int i = 1; i <= _numberOfRounds; i++)
    {
        a ^= b;
        a = LoopLeftShift(a, b);
        a = (a + _s[2 * i]) & _wordBytesUsage;

        b ^= a;
        b = LoopLeftShift(b, a);
        b = (b + _s[2 * i + 1]) & _wordBytesUsage;
    }

    return [a, b];
}

private ulong[] DecryptTwoWords(ulong a, ulong b)
{
    for (int i = _numberOfRounds; i >= 1; i--)
    {
        b = (b - _s[2 * i + 1]) & _wordBytesUsage;
        b = LoopRightShift(b, a);
        b ^= a;

        a = (a - _s[2 * i]) & _wordBytesUsage;
        a = LoopRightShift(a, b);
        a ^= b;
    }

    b = (b - _s[1]) & _wordBytesUsage;
    a = (a - _s[0]) & _wordBytesUsage;

    return [a, b];
}

```

```

private ulong[] GenerateIv() => [
    (ulong)_pseudoRandomGenerator.Next(),
    (ulong)_pseudoRandomGenerator.Next()
];

private byte[] EncryptEcb(byte[] message)
{
    byte[] extendedMessage = AddMessagePadding(message);
    ulong[] words = SplitArrayToWords(extendedMessage);
    byte[] result = new byte[extendedMessage.Length];

    for (int i = 0; i < words.Length; i += 2)
    {
        ulong wordA = words[i];
        ulong wordB = words[i + 1];

        ulong[] twoWordsEncrypted = EncryptTwoWords(wordA, wordB);

        Array.Copy(UlongToByteArray(twoWordsEncrypted[0]), 0, result, i * _wordLengthInBytes,
            _wordLengthInBytes);
        Array.Copy(UlongToByteArray(twoWordsEncrypted[1]), 0, result, (i + 1) * _wordLengthInBytes,
            _wordLengthInBytes);
    }

    return result;
}

private byte[] DecryptEcb(byte[] message)
{
    int extendedMessageLength = (message.Length / _wordLengthInBytes + message.Length % _wordLengthInBytes);
    extendedMessageLength += extendedMessageLength % 2;
    extendedMessageLength *= _wordLengthInBytes;

    byte[] extendedMessage = new byte[extendedMessageLength];
    Array.Copy(message, 0, extendedMessage, 0, message.Length);

    ulong[] words = SplitArrayToWords(extendedMessage);
    byte[] result = new byte[extendedMessage.Length];

    for (int i = 0; i < words.Length; i += 2)
    {
        ulong[] twoWordsDecrypted = DecryptTwoWords(words[i], words[i + 1]);

        Array.Copy(UlongToByteArray(twoWordsDecrypted[0]), 0, result, i * _wordLengthInBytes,
            _wordLengthInBytes);
        Array.Copy(UlongToByteArray(twoWordsDecrypted[1]), 0, result, (i + 1) * _wordLengthInBytes,
            _wordLengthInBytes);
    }

    return result;
}

public class WordLength
{
    public int Length { get; }

    public ulong BytesUsage { get; }

    public ulong P { get; }

    public ulong Q { get; }

    public WordLength(int length)
    {
        switch (length)
        {
            case 16:
                Length = 16;
                BytesUsage = 0x000000000000FFFFL;
                P = 0x000000000000B7E1L;
                Q = 0x0000000000009E37L;
                break;
            case 32:
                Length = 32;
                BytesUsage = 0x00000000FFFFFFFFL;
                P = 0x00000000B7E15163L;
                Q = 0x000000009E3779B9L;
                break;
            case 64:
                Length = 64;
                BytesUsage = 0xFFFFFFFFFFFFFFFFL;
                P = 0xB7E151628AED2A6BL;
                Q = 0x9E3779B97F4A7C15L;
                break;
            default:
                Length = 16;
        }
    }
}

```



```

        BytesUsage = 0x000000000000FFFFL;
        P = 0x000000000000B7E1L;
        Q = 0x0000000000009E37L;
        break;
    }
}

public WordLength(int length, ulong bytesUsage, ulong p, ulong q)
{
    this.Length = length;
    this.BytesUsage = bytesUsage;
    this.P = p;
    this.Q = q;
}
}

```

Результати роботи

[Data Security](#)
[Home](#)
[Lab 01](#)
[Lab 02](#)
[Lab 03](#)
[Privacy](#)

RC5 CBC-Pad Encryption

[Decrypt](#)

Select file: No file chosen

Password:

Рис. 2 Головне вікно програми

Data Security

Home

Lab 01

Lab 02

Lab 03

Privacy

RC5 CBC-Pad Encryption

[Decrypt](#)

Select file:

Choose File

Methodychk...1)-pages.pdf

Password:

mypassword123!

Upload and Encrypt

© 2024 - Data Security

[Privacy](#)

Рис. 3 Вхідні дані для шифрування

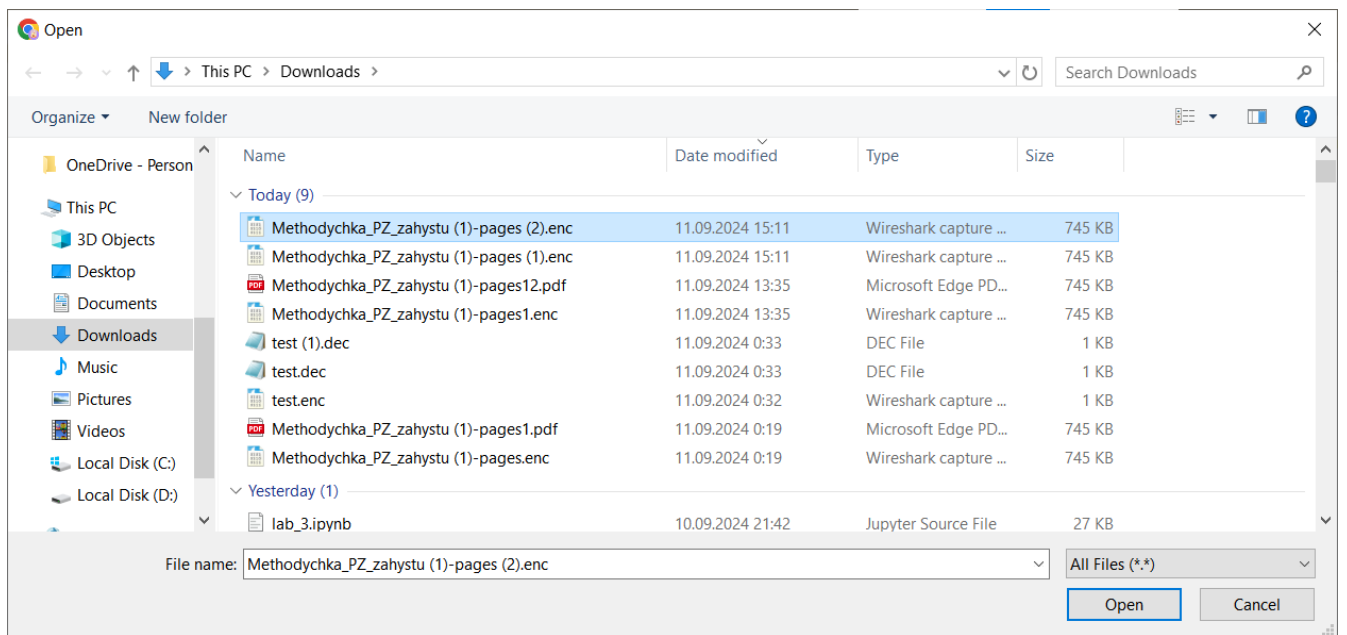

Рис. 4 Отриманий зашифрований файл

Data Security

Home

Lab 01

Lab 02

Lab 03

Privacy

RC5 CBC-Pad Decryption

[Encrypt](#)

Select file:

Choose File

Methodychk...pages (2).enc

Password:

mypassword123!

Upload and Decrypt

© 2024 - Data Security

[Privacy](#)

Рис. 5 Вхідні дані для дешифрування

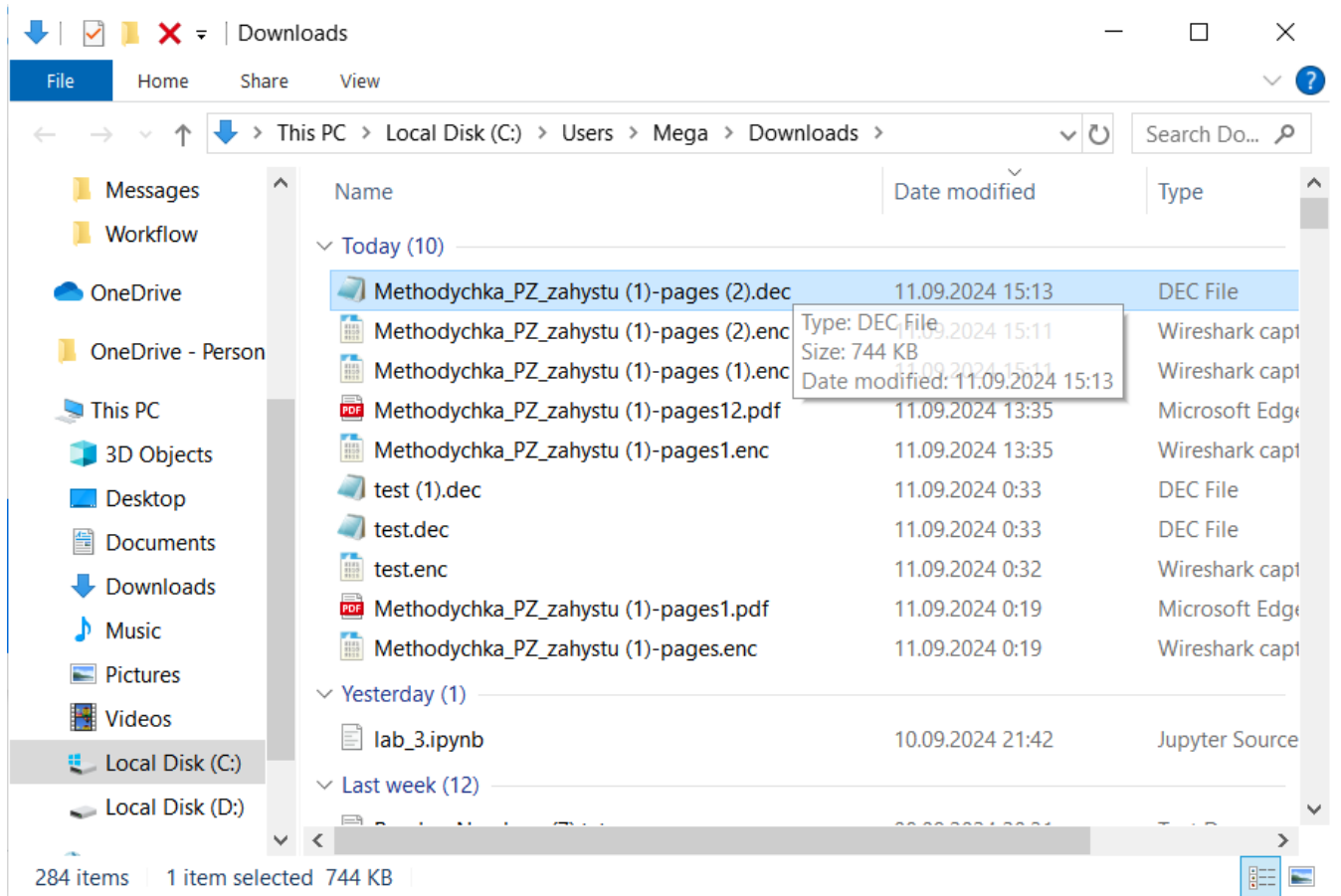
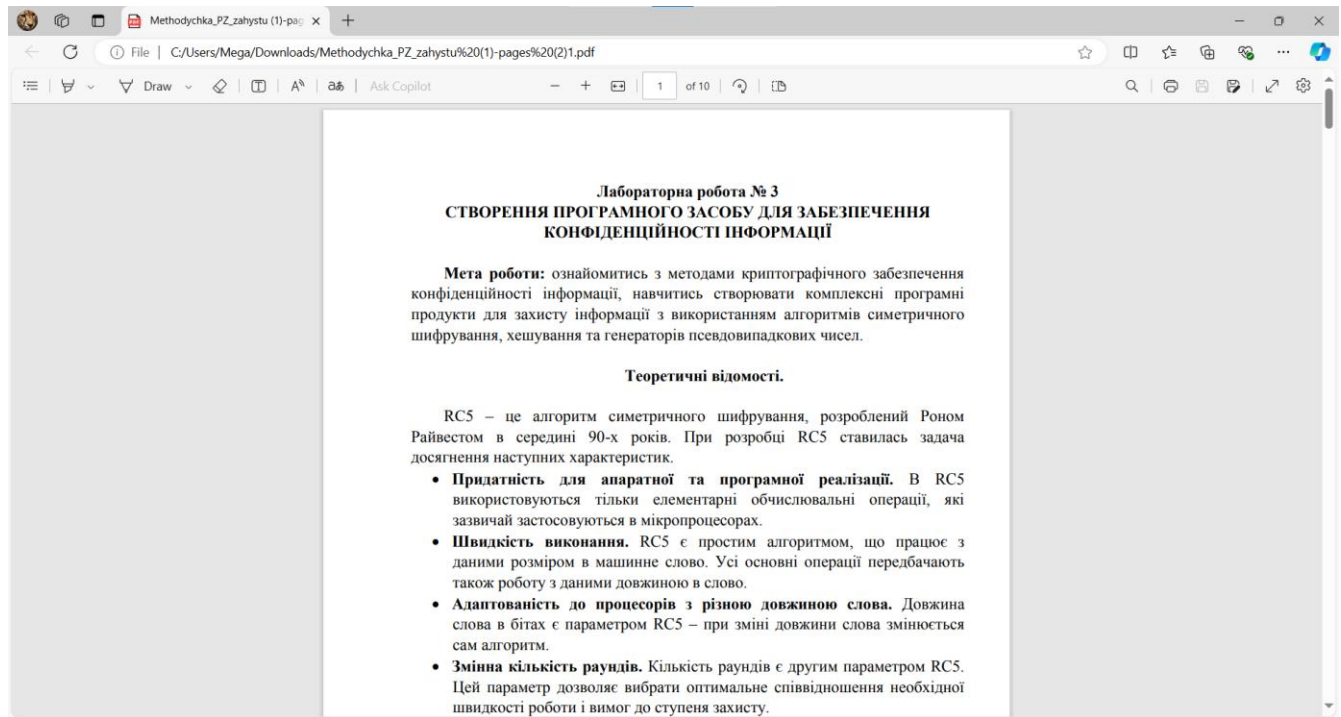

Рис. 6 Отриманий дешифрований файл

Рис. 7 Перевірка цілісності дешифрованого файлу

Висновки

Отже, під час виконання даної лабораторної роботи я ознайомивс з методами криптографічного забезпечення конфіденційності інформації, навчився створювати комплексні програмні продукти для захисту інформації з використанням алгоритмів симетричного шифрування, хешування та генераторів псевдовипадкових чисел. Створив програмну реалізацію алгоритму шифрування RC5-CBC-Pad.